

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра (циклова комісія) Міжнародних комунікацій та
цифрової дипломатії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри доц. ВОВК Р.В

“07” вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У МІЖНАРОДНИХ
ВІДНОСИНАХ**

освітній рівень _____ бакалавр _____

галузь знань 29 Міжнародні відносин
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація Міжнародна інформація

освітня програма «Міжнародна інформація»

факультет Міжнародних відносин

Робоча програма «ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ» для студентів

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Розробники: доцент, кандидат політичних наук Ігор ІЖНІН

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри (циклової комісії) Міжнародних комунікацій та цифрової дипломатії

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

©Іжнін І.І., 2022 рік

© ЛНУ ім. І. Франка, 2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 29 Міжнародні відносини (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
Модулів – 2	Освітній рівень: бакалавр	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	-й
(назва)		Семестр	
		2-й	-й
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії (шифр і назва)	Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти : аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3 Екзамен		16 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		16 год.	год.
		Самостійна робота	
		58 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
	Вид контролю: (екзамен/залік)		
	Залік		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття освіти – 2 : 3

для заочної форми здобуття освіти –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс “Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах” викладається на факультеті міжнародних відносин Львівського національного університету імені І. Франка для всіх освітніх програм спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Теми лекцій спрямовані на формування базових знань про зміст, організацію, правила інформаційно-аналітичної діяльності. Теми подаються в послідовності, що диктується логікою викладання курсу.

Практичні завдання передбачають закріплення отриманих на лекційних заняттях знань про порядок організації та проведення роботи по збору та аналітичній обробці інформації у сфері міжнародних відносин і являють собою завдання традиційно виконувани у різноманітних установах і відомствах, які в тій чи іншій мірі пов’язані з міжнародною діяльністю.

Курс розрахований на 16 годин лекційних та 16 годин лабораторних занять.

Мета курсу: сформувати в студентів знання про порядок організації та ведення інформаційної та аналітичної роботи у сфері міжнародних відносин, забезпечити набуття практичних навичок по збору інформації та її аналітичному використанню, аналізу окремих проблем у сфері міжнародних відносин.

Вимоги до знань та умінь

У результаті вивчення даного курсу студенти повинні

знати:

- зміст основних понять і категорій, що використовуються в інформаційній роботі;
- правила поводження з інформацією;
- основні принципи організації роботи по збору та аналізу інформації;
- параметри та принципи оцінки інформації;
- сутність основних сучасних методів збору та обробки інформації;

уміти:

- здобути практичні навички по збору інформації;
  - коректно оцінювати зібрану інформацію;
  - здійснювати самостійний аналіз окремих міжнародно-політичних проблем;
- робити зважені висновки та рекомендації на основі зібраної інформації.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗКЗ. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК15. Здатність генерувати нові ідеї, виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК16. Здатність системно мислити та аналізувати складні системи.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

ФК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

ФК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

ПРН 2. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

ПРН 3. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

ПРН 4. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

ПРН 5. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

ПРН 6. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

ПРН 7. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

ПРН 9. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

ПРН 11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні документи.

ПРН 13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

ПРН 14. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

ПРН 15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

ПРН 16. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Загальні принципи організації та здійснення інформаційно-аналітичної діяльності.

Тема 1. Роль та значення інформації в сучасному суспільстві.

Поняття «інформація», визначення «інформації», підходи до тлумачення даного поняття: дві концепції розуміння явища інформації. Інформаційне підґрунтя сучасної цивілізації і суспільних процесів. Філософія інформаційного суспільства: закони відображення, трансформації, реалізації інформації. Коди і апарат інтерпретації кодів. Комунікативні процеси у міжнародних відносинах. Типи і форми інформаційного впливу.

Модель обігу інформації в суспільстві К. Дейча, проблеми забезпечення інформацією суспільства. Схема передачі інформації Шеннона і Вівера. Фільтри і перешкоди в процесі передачі інформації.

Поняття інформаційного ресурсу. Класи інформаційних ресурсів (персонал, організаційна одиниця, матеріальні зразки, документ).

Тема 2. Логічний апарат та методика інформаційно-аналітичної роботи.

Методика інформаційно-аналітичного дослідження, емпіричний і теоретичний рівні дослідження. Постановка проблеми і формулювання теми дослідження. Формулювання гіпотези.

Логіка – як основа інформаційно-аналітичної діяльності. Закони логіки: закон тотожності, закон протиріччя, закон відкидання третього, закон достатнього обґрунтування. Умовивідні судження, побудова суджень засобами індукції і дедукції. Причинно-наслідкові зв'язки, правила перевірки наявності причинно-наслідкових зв'язків.

Логічний процес доведення, помилки при формулюванні тези доведення, вимоги до аргументів. Організація процесу заперечення чужого доведення (критика тези, аргументів, демонстрації аргументів).

Тема 3. Документ.

Поняття документу, документотворчі ознаки. Класифікація документів за функціональним призначенням, види документів. Офіційні та неофіційні документи. Параметри інформації, що міститься в документі: зміст: об'єм, повнота, достатність; джерело; час; якість: достовірність, своєчасність, новизна, цінність, корисність, доступність; відповідність потребам; вартість ін. Методи вивчення документів.

Тема 4. Процес пошуку та обробки інформації.

Проблеми пошуку релевантної інформації. Джерела перспективної інформації. Типи і види джерел інформації. Система засобів масової комунікації (ЗМК) як перспективне джерело для збору інформації, методи оцінки впливовості ЗМК.

Узагальнена модель обробки інформації, основні етапи і кроки: оцінка значущості, попередній і безпосередній пошук, інтерпретація інформації, комунікація, оцінка результатів.

Техніка роботи з інформацією, що міститься в джерелі (практичні рекомендації).

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти здійснення інф.-анал. діяльності у міжнародній політиці

Тема 5. Достовірність інформації

Характеристики джерел інформації. Головні носії перспективної інформації (експерти, зафіксовані матеріали, технічні засоби передачі та обробки інформації). Інформаційні класифікатори.

Принципи оцінки й аналізу інформації: надійність джерела, вірогідність правдивості інформації, шляхи отримання інформації самим джерелом. Проблема перекручування і дезінформації.

Тема 6. Прикладні методи обробки інформації

Разом – зм. модуль 1		6	6										
Змістовий модуль 2. Назва													
Тема 5. Достовірність інформації		2	2										
Тема 6. Прикладні методи обробки інформації		2	2										
Тема 7. Інформаційно-аналітичне забезпечення органів, що здійснюють зовнішньополітичну діяльність.		2	2										
Тема 8. Інформаційна безпека.		2	2										
Разом – зм. модуль 2		8	8										
Усього годин		16	16										
Модуль 2													
ІНДЗ				-	-			-	-			-	-
Усього годин													

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
3		
4		

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зміст інформаційно-аналітичної роботи	2
2	Моніторинг інформаційного простору країни	2
3	Аналіз актуальних проблем міжнародних відносин. Моніторинг інформаційного простору країни	2
4	Аналіз актуальних проблем міжнародних відносин. Моніторинг інформаційного простору країни	2
5	Аналіз актуальних проблем міжнародних відносин.	2

	Моніторинг інформаційного простору країни	
6	Перевірка інформації на достовірність, надійність та об'єктивність. Моніторинг інформаційного простору країни	2
7	Перевірка інформації на достовірність, надійність та об'єктивність. Моніторинг інформаційного простору країни	2
8	Пошук інформації на задану тему. Створення інформаційної довідки	2
	Разом	16

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Змістовний модуль 1. Зміст інф.-анал. діяльності. Організаційні засади інф.-анал. діяльності	29
	Тема 1. Інформаційно-аналітичні центри, “мозкові центри”, think-tanks	9
	Тема 2. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньої політики США (Великої Британії, Франції, Німеччини, ін.)	11
	Тема 3. Інформаційний простір	9
	Тема 4. Міжнародні інформаційні відносини	9
2	Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти здійснення інф.-анал. діяльності у міжнародній політиці	29
	Тема 5. Інформаційне забезпечення діяльності міжнародних організацій	9
	Тема 6. Інформаційне забезпечення діяльності закордонного представництва.	9
	Тема 7. Інформаційне забезпечення міжнародних конфліктів	11
	Тема 8. “Інформаційна” зброя	9
	Разом	58

9. Індивідуальні завдання

10. Методи навчання

Навчальний процес здійснюється за традиційною технологією: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота.

На лекційних заняттях використовуються: словесні методи (розповідь, бесіда, пояснення, лекція, діалог); наочні та практичні методи (ілюстрація, демонстрація); метод синтезу, аналізу, індукції, дедукції тощо.

На лекційних заняттях використовуються: дискусія, проблемно-пошуковий, репродуктивний, інтерактивний методи тощо. Особливу увагу приділено практичним навичкам у сфері виборчої, політичної комунікації.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лабораторних занять у формі різного роду опитування (усного, письмового) і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. На лабораторних заняттях також проводиться тестовий контроль. Оцінюються відповідно рівень підготовки завдань, заданих на самостійне домашнє опрацювання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою залікових кредитів.

В рамках практичних занять студенти отримують чотири завдання, три з яких мають бути оформлені письмово (у вигляді контрольних робіт):

I. Здійснювати моніторинг окремого видання певної країни на предмет публікацій на міжнародно-політичну тематику.

II. Інформаційно-аналітичне дослідження актуальної проблеми міжнародних відносин.

III. Здійснити пошук актуальної, надійної, авторитетної інформації по певному питанню, пов'язаному зі сферою міжнародних відносин (в умовах обмеженого часу).

IV. Здійснити перевірку представленої “замовником” (викладачем) інформації на предмет її достовірності та об’єктивності.

Як результат роботи на практичних заняттях студенти повинні представити роботи:

1. Результати моніторингу преси.

2. Інформаційно-аналітичну довідку по певній міжнародно-політичній проблемі.

3. Висновки про достовірність представленого для перевірки інформаційного матеріалу (фактури).

1. В рамках виконання першого завдання “*Моніторинг преси*”, пов’язаного з моніторингом преси окремої країни, студенти повинні критично вивчити та оцінити інформаційний простір обраної кожним зі студентів окремої країни; визначити найбільш впливові видання та засоби масової комунікації (ЗМК), оцінити ступінь їх впливу на громадськість; політичну/економічну спрямованість тих чи інших видань, виявити, хто володіє виданням, які сили впливають на політику ЗМК.

Вибравши окреме видання – щоденну чи щотижневу газету - студенти протягом курсу здійснюють відбір публікацій по міжнародно-політичній тематиці, сортують публікації по підтемах.

Результати моніторингу оформлюються у вигляді анотованого викладу змісту і основних положень відібраних публікацій із вказівкою авторів і дати виходу публікації.

Крім того, студенти повинні охарактеризувати саме видання, моніторинг якого здійснюється за наступними параметрами:

- дата заснування;
- хто засновник/власник;
- авторитетність і основна аудиторія;
- політична орієнтація, тенденції у висвітленні актуальних питань міжнародних відносин;
- мови, якими публікується видання;
- в яких країнах видається;
- рубрики;
- тип (Інтернет - видання, газета ,..)
- рейтинг, наклад, періодичність виходу, кількість працівників;
- джерела фінансування;
- інші.

В разі появи великої кількості публікацій по заданій темі протягом періоду моніторингу, студенти повинні здійснювати критичний відбір статей для анотування (за критерієм цінності інформації, що міститься в публікації).

В кінці семестру складається зведена таблиця кількості публікацій, що з'являлись у виданні по тих чи інших підтемах, які стосуються сфери міжнародних відносин, протягом періоду дослідження.

Робота має бути виконана українською мовою, об'єм роботи 8-10 сторінок.

Зразок

зведеної таблиці кількості появи статей по окремих підтемах у пресі
“New York Times” 09/09/06 – 19/12/06

Місяці Підтеми	вересень	жовтень	листопад	Грудень
Міжнародні організації	2	3	5	6
Україно-американські відносини	7	8	9	10
Міжнародні конфлікти	11	12	13	14

Зразок зведеної таблиці кількості появ статей по окремій темі у декількох ЗМІ

Місяці Газети	вересень	жовтень	листопад	грудень
<i>New York Times</i>	2	3	5	6
<i>Washington Post</i>	7	8	9	10
<i>Дзеркало тижня</i>	11	12	13	14

2. Інформаційно-аналітична довідка на задану тему є зведеним аналітичним матеріалом, що повинен забезпечувати обґрунтоване інформування зацікавлених осіб і критичну оцінку з приводу певної проблеми (явища) міжнародно-політичного характеру. Довідка повинна об'єктивно висвітлювати тенденції в розвитку проблемної ситуації, оцінити перспективи вирішення проблеми і необхідний для цього час.

В роботі має бути показане історичне підґрунтя виникнення проблемної ситуації, її історичний розвиток; висвітлено сучасний стан проблеми (зацікавлені сторони/особи, причини конфлікту, позиції сторін і т.п.).

Робота має базуватись на офіційних документах, що повинні становити основну джерельну базу для аналізу (не менше 2/3 джерел інформації). Саме на основі офіційних позицій і публікацій урядів, парламентів, голів держав, міністерств та відомств, міжнародних організацій, документів “мозкових центрів” і інформаційно-аналітичних центрів, експертів, дослідницьких центрів і т.п. повинна бути дана критична оцінка проблемі.

Порядок виконання роботи: початковий пошук інформації, що стосується проблеми (сутність проблеми, історія виникнення, зацікавлені сторони); визначення та пошук перспективних для аналізу проблеми інформаційних джерел; аналіз зібраної інформації; висновки щодо сучасного стану проблеми і перспективи її вирішення.

Робота має бути виконана українською мовою, об'єм роботи 8 - 10 сторінок, з посторінковими посиланнями на джерела інформації, принаймні 2/3 джерел повинні складати офіційні документи.

3. Перевірка інформації на достовірність і об'єктивність. Студентам буде запропонований неоднозначний і суперечливий по змісту і походженню інформаційний матеріал. Зміст завдання полягає у перевірці окремих фактів і оцінці матеріалу в цілому з точки зору достовірності шляхом пошуку альтернативних авторитетних джерел інформації по проблемі і критичному співставленні відомостей. Альтернативні джерела в свою чергу повинні бути оцінені з огляду на їх авторитетність, надійність, неупередженість.

Робота має бути цільним, однорідним документом, виконана українською мовою, об'єм роботи д 10 сторінок, з посторінковими посиланнями на джерела інформації.

4. Пошук інформації на задану тему здійснюється в умовах обмеженого часу (одне заняття), з метою практики пошуку релевантної, якісної, змістовної інформації на вимогу замовника (викладача). Тематика визначається викладачем.

Вимоги до оформлення робіт: шрифт – Times New Roman, кегль - 12, інтервал – 1.5, посторінкові посилання на використані джерела інформації, наявність титульної сторінки, змісту, нумерації сторінок.

11. Методи контролю

1. Проведення поточних тестових опитувань.
2. Оцінювання виконання лабораторних завдань.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота								Завдання до практичних занять (контрольні роботи)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
25				25					

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий іспит	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Приклад для виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до	до	до	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FХ	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* кількість балів для оцінок «незадовільно» (FХ і F) визначається Вченими радами факультетів (педагогічною радою коледжу).

13. Методичне забезпечення

- Іжнін І.І. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах. Методичні вказівки та рекомендації. – Львів. ЛНУ ім. І. Франка. – 2006. – 12с.

14. Рекомендована література

Базова

- Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: Навч. посіб. / В. М. Варенко. – К.: Університет «Україна», 2014. – 417 с.
- Захарова І.В., Філіпова Л.Я. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: Навч. Посіб. / І. В. Захарова, Л. Я. Філіпова. – Київ: «Центр учбової літератури», 2013. – 336 с.
- Інформаційно-аналітична діяльність [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. - Луцьк, 2018. - 158 назв.
- Муковський І.Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. / Муковський І.Т., Міщенко А.Г., Шевченко М. М. – К.: Кондор, 2012. - 224 с.
- Митко А.М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. / А.М. Митко. – Луцьк.: Терен, 2012. - 262 с.
- Плэтт В. Стратегическая разведка. Основные принципы. – М.: «Форум». 1997. – 376 с.
- Стариш А.Г. Философия информации. – Симферополь: «Таврия», 2004. – 376 с.

15. Інформаційні ресурси

WWW Virtual Library: International Affairs Resources <http://www.etown.edu/vl/>;

- _ Diplomaticnet <http://www.diplomaticnet.com>;
  - _ The Global Site <http://www.theglobalsite.ac.uk>;
  - _ MSU Global Access <http://www.msuglobalaccess.net>;
  - _ International Affairs.com <http://www.internationalaffairs.com>;
  - _ Internet for Diplomats <http://internetfordiplomats.com>;
  - _ Political Studies Association Website (U.K.) <http://www.psa.ac.uk/www/>;
  - _ Foreign Affairs Online <http://www.people.virginia.edu/~rjb3v/rjb.html>;
  - _ Political Resources on the Net <http://www.politicalresources.net>;
  - _ International Relations and Security Network <http://www.isn.ethz.ch>.
- _ Electronic Development and Environment Information System (ELDIS)
<http://www.eldis.org>;
- _ MIT, Global System for Sustainable Development <http://gssd.mit.edu/GSSD/gssden.nsf>;
  - _ World Resources Institute, Earth Trends <http://earthtrends.wri.org>;
  - _ National Council for Science and the Environment, National Library for the Environment <http://www.ncseonline.org/NLE/index.cfm>;
  - _ Institute of Development Studies <http://www.ids.ac.uk/ids/index.html>;
  - _ Development Gateway <http://www.developmentgateway.org>;
- WAYNE A. SELCHER 183
- _ International Conflict Research (INCORE) <http://www.incore.ulst.ac.uk>;
  - _ Conflict Resolution Information Source www.crinfor.org;
  - _ Beyond Intractability <http://www.beyondintractability.org/iweb/>.
- _ Deutsche-Aussenpolitik (Germany) <http://www.deutsche-aussenpolitik.de>;
  - _ German Council on Foreign Relations <http://www.dgap.org>;
  - _ Institut Francais des Relations Internationales (France) <http://www.ifri.org>;
  - _ Norwegian Institute of International Affairs <http://www.nupi.no/English/i>;
  - _ Clingendael: Netherlands Institute of International Relations <http://www.clingendael.nl>;
  - _ British International Studies Association <http://www.bisa.ac.uk>;
  - _ Royal Institute of International Affairs (Chatham House) (U.K.) <http://www.riia.org>;
  - _ Research, Teaching, Documentation and Dissemination Centre for International Relations and Development (CIDOB) (Spain) <http://www.cidob.es>;
  - _ Center for International Relations (Poland) <http://www.csm.org.pl>;
  - _ European Political Science Network <http://www.epsnet.org>;
  - _ Canadian Institute of International Affairs <http://www.ciiia.org>;
  - _ RelNet (Brazil) <http://www.relnet.com.br>;
  - _ Consejo Argentino para las Relaciones Internacionales (Argentina) <http://www.caril.org.ar>;
  - _ South African Institute of International Affairs <http://www.saiia.org.za>;
  - _ Japan Forum on International Relations <http://www.jfir.or.jp/e/>;
  - _ Japan Institute of International Affairs <http://www.jiia.or.jp>.

- _ American Political Science Association, et al, Political Science Research Online <http://www.politicalscience.org>;
- _ Working Paper Sites of Political Science <http://workingpapers.org>;
- _ International Studies Association, Conference Paper Archive <http://www.isanet.org/archive.htm>;
- _ Latin American Studies Association, Papers from past Congresses <http://lasa.international.pitt.edu>;
- _ European Research Papers Archive <http://olymp.wu-wien.ac.at/erpa>;
- _ Institute for the Study of Diplomacy of the Georgetown University School of Foreign Service; Faculty Club <http://data.georgetown.edu/sfs/ecase/> (case studies);
- _ Policy Library <http://www.policylibrary.com>;
- _ Education-line <http://www.leeds.ac.uk/educol/> (educational research, policy, and practice);
- _ University of Sussex, The Global Library <http://www.theglobalsite.ac.uk/global-library/>;
- _ Second Image, A Constructivism Resource http://home.pi.be/_lazone/.